

Legal Alert

Witness statement czyli pisemne zeznania w arbitrażu

Grudzień 2015

Spośród wielu różnic pomiędzy procesem prowadzonym przed sądem powszechnym a sądem polubownym szczególną uwagę zwraca dowód z przesłuchania świadka. W przypadku sądu polubownego coraz częściej dopuszczalne staje się bowiem składanie zeznań na piśmie. Rozwiązanie to należy ocenić pozytywnie.

Katalogi środków dowodowych w obu postępowaniach przewidują możliwość prowadzenia dowodu z przesłuchania świadków, z tą różnicą, że w postępowaniu arbitrażowym dopuszczalna jest odmienna forma dla tego dowodu. O ile bowiem, zgodnie z art. 271 Kodeksu postępowania cywilnego, świadek przesłuchiwany w postępowaniu przed sądem powszechnym składa zeznanie wyłącznie ustnie, to w postępowaniu arbitrażowym coraz częściej dopuszczalne staje się tzw. witness statement, czyli złożenie zeznań na piśmie.

Strony postępowania polubownego, wskazując jako środek dowodowy przesłuchanie świadka, mogą wnioskować, aby wskazany świadek złożył swoje zeznania na piśmie. W takim przypadku skład orzekający winien umożliwić wszystkim stronom postępowania przedstawienie na piśmie swoich pytań poprzez złożenie ich listy do akt sprawy. Następnie listy takie trafiają do wskazanego świadka, który udziela swoich odpowiedzi na piśmie i przedstawia je sądowi polubownemu, ten zaś przekazuje je stronom postępowania. W dalszej kolejności, tu już w zależności od ustalonych reguł lub praktyki postępowania przed danym sądem polubownym, albo złożone w formie pisemnej zeznania są ostateczne, albo też – na wniosek stron lub składu orzekającego – świadek wzywany jest do osobistego stawienia się w celu dosłuchania, które następuje już w formie ustnej. Trzeba podkreślić, że opisana powyżej procedura możliwa jest do przeprowadzenia jedynie wtedy, gdy regulamin postępowania polubownego przed danym organem arbitrażowym przewiduje taki tryb, lub gdy strony postępowania wyrażą na takie postępowanie obopólną zgodę.

Formuła witness statement, popularna w anglosaskich systemach prawa, zyskuje również w Polsce coraz większe uznanie. Przejawem tego może być zamieszczenie trybu umożliwiającego pisemne składanie zeznań w znowelizowanym w 2015 roku Regulaminie Arbitrażowym Sądu Arbitrażowego przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie. Przepis § 33 ust. 8 Regulaminu przewiduje bowiem opisany powyżej dwuetapowy tryb przesłuchania świadka, umożliwiając złożenie zarówno zeznań pisemnych, jak i następcze ich uzupełnienie zeznaniami ustnymi.

Jak każda tego typu instytucja znajduje ona swoich zwolenników i przeciwników – należy ją jednak ocenić pozytywnie. Rozumiejąc bowiem argumenty sceptyków, wskazujące na przedłużanie postępowania w przypadku konieczności odebrania w pierwszej kolejności zeznań pisemnych, a następnie uzupełniających je zeznań ustnych, to jednak formuła ta ma wiele zalet. Jedną z nich jest umożliwienie świadkom zdalnego składania zeznań. Ułatwia to ich pozyskanie, gdyż świadek może je przygotować w dowolnie wybranym przez siebie momencie, a nie w terminie wyznaczonym przez sąd. Zwiększa również szanse na pozyskanie zeznań np. w sytuacji, gdy świadkowie chorują lub mieszkają w znacznej odległości od siedziby sądu. Nabiera to szczególnego znaczenia w sytuacji, gdy weźmie się pod uwagę, że stawienie się świadka w postępowaniu polubownym jest w pełni uzależnione od jego woli i – w przeciwieństwie do postępowania przed sądem powszechnym – nie istnieją narzędzia umożliwiające przymuszenia go do stawienia się przed oblicze sądu.

Kontakt

W celu uzyskania dodatkowych informacji prosimy o kontakt:

Maciej Jóźwiak

Senior Associate
Zespół postępowań
sądowych i
administracyjnych

T: +48 22 50 50 747
maciej.jozwiak
@eversheds.pl

eversheds.pl

Zapisz się na nasz newsletter >

Otrzymuj cykliczne
informacje o ważnych
zmianach w prawie
oraz organizowanych
przez nas wydarzeniach